

A בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף פה of סנהדרין
Some of the topics we will learn about include.

The question of
בן מהו שיעשה שליח לאביו להכותו ולקללו
Whether a son is permitted to become an agent of Bais Din and administer Malkos or to place a curse on his father who is a רשע?

ישראל הוזהרו על הכאה ועל הקללה
A Jew is forbidden to hit or curse another Jew.

מקלל Regarding
אינו עושה מעשה עמך פטור
A son is not liable if he cursed his father who was a רשע and does not observe the Torah.

The Machlokes regarding הכאה, whether a son is liable if he hits his father who was a רשע, which depends on whether we say
מקשינן הכאה לקללה
There is a comparison from the Issur הכאה to the Issur קללה.

The Mishnah's Halachah of
המכה אביו ואמו
אינו חייב עד שיעשה בהן חבורה
If a person hits his father or mother, he is liable only if he created a bruise on their skin.

A

בן
מהו שיעשה שליח לאביו להכותו ולקללו

ישראל הוזהרו על הכאה ועל הקללה

מקלל
אינו עושה מעשה עמך פטור

מקשינן הכאה לקללה

המכה אביו ואמו
אינו חייב עד שיעשה בהן חבורה

B המקלל לאחר מיתה חייב
One who curses his parents even after their death, is liable.
However,
המכה לאחר מיתה פטור
One who hits them after their death, is not liable

The Machlokes regarding
כותי אתה מצווה על הכאתו
Whether one is forbidden to hit a כותי?

כותים
The כותים were a gentile nation who converted under some duress. Some say that they are considered non-Jews. Others say that they are considered legitimate גרים, but they do not adhere to the Torah.

B

המקלל לאחר מיתה חייב

המכה לאחר מיתה פטור

כותי
אתה מצווה על הכאתו

כותים

1 So, let's review ...

The Gemara in the previous Daf discussed the Issur of המכה אביו ואמו
A person may not hit and bruise his father or mother.
And מקלל אביו ואמו
A person may not curse his father or mother.

The Gemara proceeds with a discussion in the following question
בעו מיניה מרב ששת
בן מהו שיעשה שליח לאביו להכותו ולקללו
Is a son permitted to become an agent of Bais Din and administer Malkos or place a נידוי curse on his father who is a רשע?

הבן נעשה שליח לאביו להכותו ולקללו
He may;
And proves it with the following reasoning:
ואחר מי התירו
אלא כבוד שמים עדיף
Since an agent of Bais Din may administer Malkos or נידוי to a stranger, even though one may not hit or curse any Jew, it must be because Hashem's honor overrides the Issur of הכאה and קללה.
הכא נמי כבוד שמים עדיף
So too, a son may administer Malkos or נידוי to his father, because Hashem's honor overrides the Issur of הכאה and קללה.

The Gemara seeks to prove otherwise that אין הבן נעשה שליח לאביו להכותו ולקללו
He may not;
From the following Braisa היוצא ליהרג
ובא בנו והכהו וקיללו חייב
If Bais Din sentenced a person to execution and then his son hit or cursed him, the son is liable, however בא אחר והכהו וקיללו פטור
If a stranger hit or cursed him, the stranger is not liable.
The Gemara asks מאי שנא בנו ומאי שנא אחר
Why is the son חייב, while the stranger is פטור?

1

המכה מקלל
אביו ואמו אביו ואמו

?

כיצד מנייה מרב לל

בן

מהו שיעשה שליח לאביו להכותו ולקללו

Is a son permitted to become an agent of Bais Din and administer Malkos or place a נידוי curse on his father who is a רשע?

רב לל

הבן

נעשה שליח לאביו להכותו ולקללו

He may;

And proves it with the following reasoning:

ואחר מי התירו

אלא כבוד שמים עדיף

Since an agent of Bais Din may administer Malkos or נידוי to a stranger, even though one may not hit or curse any Jew, it must be because Hashem's honor overrides the Issur of הכאה and קללה.

הכא נמי כבוד שמים עדיף

So too, a son may administer Malkos or נידוי to his father, because Hashem's honor overrides the Issur of הכאה and קללה.

X

The Gemara seeks to prove otherwise that אין הבן נעשה שליח לאביו להכותו ולקללו

From the following Braisa

היוצא ליהרג

ובא בנו והכהו וקיללו חייב

If Bais Din sentenced a person to execution and then his son hit or cursed him, the son is liable,

בא אחר והכהו וקיללו פטור

If a stranger hit or cursed him, the stranger is not liable.

The Gemara asks

מאי שנא בנו

ומאי שנא אחר

Why is the son חייב, while the stranger is פטור?

2 The Gemara offers two explanations:

1.

במסרבין בו לצאת ואינו יוצא
The convicted refused to go out to the execution site, and Bais Din needed someone to compel him to go. Therefore, בנו חייב

Because

אין הבן נעשה שליח לאביו להכותו ולקללו

While

אחר פטור

Because

אחר נעשה שליח להכותו ולקללו

According to this explanation, the Braisa contradicts רב ששת.

2.

While רב ששת who holds

הבן נעשה שליח לאביו להכותו ולקללו

Explains the Braisa as follows,

באין מסרבין בו לצאת

The convicted did not refuse to go, but even so

אחר פטור

Because regarding קללה the Pasuk states

ונשיא בעמך לא תאור

The word בעמך implies

במקוים שבעמך

The Issur קללה applies only on one who can live, but not to a person who was sentenced to death.

And regarding הכאה the Braisa holds

מקשינן הכאה לקללה

As Rashi explains, there is either ממה מצינו from הכאה to לקללה; OR,

There is a היקש, a comparison from הכאה to קללה, because in פרשת משפטים the two Pesukim of מכה אביו and ומקלל אביו are close to each other, with one Pasuk in between;

Which teaches

היוצא ליהרג

פטור ®

2

1

רב חסדא

The Braisa is a case of

במסרבין בו לצאת ואינו יוצא

The convicted refused to go out to the execution site, and Bais Din needed someone to compel him to go.

Therefore,

אחר פטור

Because

אחר נעשה שליח

להכותו ולקללו

בנו חייב

Because

אין הבן נעשה שליח לאביו

להכותו ולקללו

According to this explanation, the Braisa contradicts רב ששת.

2

רב ששת who holds

הבן נעשה שליח לאביו להכותו ולקללו

Explains the Braisa as follows,

באין מסרבין בו לצאת

The convicted did not refuse to go, but even so

אחר פטור

Because regarding קללה the Pasuk states

ונשיא בעמך לא תאור

The word בעמך implies

במקוים שבעמך

The Issur קללה applies only on one who can live, but not to a person who was sentenced to death.

And regarding הכאה the Braisa holds

מקשינן הכאה לקללה

As Rashi explains

קללה to כאה from מה מצינו;

Or, there is a היקש, a comparison from כאה to קללה,

because in פרשת משפטים the two Pesukim

of ומקלל אביו and מכה אביו are close to each other,

with one Pasuk in between;

Which teaches

היוצא ליהרג – פטור

3 However
בנו חייב
Even in the case of
היוצא ליהרג
Because
מידי דהוה לאחר מיתה
Since a son is liable for קללה of his father even after his father's death, he is also liable for ליהרג
As Rashi explains, even though the following Mishnah teaches that
מכה לאחר מיתה
פטור
A son is not liable for הכאה on his father after his father's death, that is merely because
לאחר מיתה ליכא חבורה
דליכא נפש
After death, a הכאה does not create a bruise because there is no life. However,
ביוצא ליהרג
חייב
Because
דאיכא חבורה
Since his father is still alive, the הכאה does create a bruise.
®

The Gemara concludes this discussion as follows:
לכל אין הבן נעשה שליח לאביו להכותו ולקללו
חוץ ממסית
A son may not administer Malkos or נידוי to his father who was a רשע;
Except in the case of a מסית; if his father persuaded someone to worship זרה ועבודה זרה, the son may administer his punishment, because the Pasuk there states
לא תחמוול ולא תכסה עליו
One may not have any mercy on a מסית.
=====

4 The next Mishnah elaborates on the previous Mishnah:
Zugt Di Mishnah:
המכה אביו ואמו
אינו חייב עד שיעשה בהן חבורה
If a person hits his father or mother, he is liable only if he created a bruise on their skin.
Therefore, the Mishnah continues;
זה חומר במקלל מבמכה
One who curses his father or mother is more stringent than one who hits them, in that
שהמקלל לאחר מיתה
חייב
One who curses them even after their death, is liable. But
והמכה לאחר מיתה
פטור
One who hits them after death, is not liable, because as Rashi explains
לאחר מיתה ליכא חבורה
דליכא נפש
After death a הכאה does not create a bruise, because there is no life.

3
However
בנו חייב
Even in the case of
היוצא ליהרג
Because
מידי דהוה לאחר מיתה
Since a son is liable for קללה of his father even after his father's death, he is also liable for ליהרג
As Rashi explains,
even though the following Mishnah teaches that
מכה לאחר מיתה – פטור
A son is not liable for כּאָבּ on his father after his father's death, that is merely because
לאחר מיתה ליכא חבורה דליכא נפש
After death, a כּאָבּ does not create a bruise because there is no life.
However,
צוּלָא ליהרג – חייב – דאיכא חבורה
Since his father is still alive, the כּאָבּ does create a bruise.

4
המכה אביו ואמו
אינו חייב עד שיעשה בהן חבורה
If a person hits his father or mother, he is liable only if he created a bruise on their skin.
זה חומר במקלל מבמכה
One who curses his father or mother is more stringent than one who hits them,
והמכה **שהמקלל**
לאחר מיתה **לאחר מיתה**
פטור **חייב**
One who hits them after death, is not liable, *One who curses them even after their death, is liable.*
As Rashi explains
לאחר מיתה ליכא חבורה
דליכא נפש
After death a כּאָבּ does not create a bruise, because there is no life.

5 The Gemara proceeds with the source for המקלל לאחר מיתה חייב
 And this depends on the Machlokes in רבי יאשיה ורבי יונתן in the following Pasuk in פרשת קדושים:
 כי איש איש אשר יקלל את אביו ואת אמו מות יומת אביו ואמו קילל דמיו בו
 The Pasuk repeats אביו and אמו, in the רישא and in the סיפא.

היה רבי יאשיה holds that the רישא of the Pasuk אשר יקלל את אביו ואת אמו
 Implies only both אביו ואמו
 חייב
 Only if one cursed BOTH, his father AND mother, he is חייב, because the letter VAV of ואת connects אביו with אמו;
 but

אביו שלא אמו
 אמו שלא אביו
 פטור
 If one cursed only his father or only his mother, we would say he is פטור.

Therefore, in the סיפא the Pasuk repeats

אביו ואמו קלל
 To teach that even אביו שלא אמו
 אמו שלא אביו
 חייב

As Rashi explains

בראש המקרא סמך קללה לאביו ובסוף סמך לאמו

In the רישא the word יקלל in closer to אביו, and in the סיפא the word קילל is closer to אמו, to teach that for either one he is חייב. ®

And the source for

מקלל לאחר מיתה

Is in another Pasuk in פרשת משפטים

ומקלל אביו ואמו מות יומת

5 The source for המקלל לאחר מיתה – חייב
 depends on the Machlokes רבי יאשיה ורבי יונתן

כי איש איש אשר יקלל את אביו ואת אמו מות יומת אביו ואמו קילל דמיו בו
 The Pasuk repeats אביו and אמו, in the רישא and in the סיפא.

רבי יאליה

Therefore, the Pasuk repeats

אביו ואמו קלל

To teach that even

אביו שלא אמו

אמו שלא אביו

חייב

As Rashi explains

בראש המקרא

סמך קללה לאביו

ובסוף סמך לאמו

In the רישא the word יקלל in closer to אביו, and in the סיפא the word קילל is closer to אמו, to teach that for either one he is חייב.

And the source for

מקלל לאחר מיתה

Is in another Pasuk in פרשת משפטים

ומקלל אביו ואמו מות יומת

Implies only both

אביו ואמו חייב

Only if one cursed BOTH, his father AND mother.

but

אביו שלא אמו

אמו שלא אביו

פטור

If one cursed only his father or mother, we would say he is פטור.

6 While **אשר יקלל את אביו ואת אמו** holds that the **רישא** of the Pasuk
Implies even
אביו שלא אמו
אמו שלא אביו
חייב
 If one cursed only his father OR only his mother, he is liable, because
 משמע שניהן כאחד
 ומשמע אחד ואחד בפני עצמו
 עד שיפרט לך הכתוב יחדיו
 The letter **VAV** of **ואת** alone does not imply BOTH parents, but rather either one, unless the Pasuk states the word יחדיו, together.

And in the **סיפא** the Pasuk repeats
אביו ואמו קלל
To teach
מקלל לאחר מיתה
חייב
 =====

The Gemara asks
וליתני חומר במכה מבמקלל
שהמכה עשה בו שלא בעמך כבעמך
משא"כ במקלל
 Why does the Mishnah not mention the **חומרא** of **מכה** over **מקלל**, in that regarding **מכה**, one is liable even if his parents were **רשעים**, while regarding **מקלל**, one is not liable if his parents were **רשעים**, as the Pasuk states, **ונשיא בעמך לא תאר**

בעושה מעשה עמך
 One is liable for **קללה** only on a person who observes the Torah, but not on a **רשע**.

The Gemara explains that our Mishnah holds even regarding **מכה** one is not liable for parents that were **רשעים**, because
קסבר מקשינן הכאה לקללה
 We compare the two.
 =====

6

כי איש איש
אשר יקלל את אביו ואת אמו
מות יומת
אביו ואמו קילל רמיו בו
The Pasuk repeats אביו and אמו, in the רישא and in the סיפא.

כי יונק

And the Pasuk repeats
אביו ואמו קלל
To teach
מקלל
לאחר מיתה
חייב

Implies even
אביו שלא אמו
אמו שלא אביו
חייב
If one cursed only his father OR only his mother, he is liable, because
משמע שניהן כאחד
ומשמע אחד ואחד בפני עצמו
עד שיפרט לך הכתוב יחדיו
The letter VAV of ואת alone does not imply both parents, but rather either one.

וליתני חומר במכה מבמקלל
שהמכה עשה בו שלא בעמך כבעמך
משא"כ במקלל
Why does the Mishnah not mention the חומרא of מכה over מקלל,

מקלל
one is not liable
רשעים, *if his parents were*

מכה
one is liable even
רשעים, *if his parents were*

as the Pasuk states,
ונשיא בעמך לא תאר
קסבר מקשינן הכאה לקללה
One is liable for קללה only on a person who observes the Torah, but not on a רשע.

The Gemara explains
 Our Mishnah holds even regarding
מכה
one is not liable for parents that were רשעים, because
קסבר מקשינן הכאה לקללה
We compare the two.

7 The Gemara attempts to say that the question of whether מקשינן הכאה לקללה is a Machlokes in the following two Breisos:

One Braisa states;
 כותי אתה מצווה על הכאתו
 ואי אתה מצווה על קללתו
 One is forbidden to hit a כותי, but not forbidden to curse him.
 While a second Braisa states;
 כותי אי אתה מצווה
 לא על קללתו ולא על הכאתו
 One is not forbidden to hit nor to curse a כותי.

The Gemara initially assumes the Machlokes is as follows;

דכולי עלמא כותים גירי אמת הן
 All agree that the כותים are considered valid גרים, because they converted legitimately.
 However, the second Braisa holds
 מקשינן הכאה לקללה
 And since the כותים do not observe the Torah, they are אינו
 עושה מעשה עמך and therefore, regarding both
 קללה והכאה
 אינו מצווה

While the first Braisa holds
 לא מקשינן הכאה לקללה
 And therefore, only regarding,
 קללתו אינו מצווה
 But regarding
 הכאתו מצווה

The Gemara says that this is not necessarily so. Perhaps, all agree that
 לא מקשינן הכאה לקללה
 And regarding הכאה
 אינו עושה מעשה עמך
 חייב

And the Machlokes is as follows
 The first Braisa holds
 כותים גירי אמת הן
 The כותים are considered valid גרים, because they converted legitimately. Therefore,
 מצווה על הכאתו

While the second Braisa holds
 כותים גירי אריות הן
 The כותים are considered non-Jews, because they converted under duress. Therefore,
 אינו מצווה על הכאתו

7 The Gemara attempts to say that the question of whether מקשינן הכאה לקללה is a Machlokes in the following two Breisos:

A second Braisa states;

כותי
אי אתה מצווה
לא על קללתו
ולא על הכאתו
 One is not forbidden to hit nor to curse a כותי.

One Braisa states;

כותי
אתה מצווה
על הכאתו
ואי אתה מצווה
על קללתו
 One is forbidden to hit a כותי, but not forbidden to curse him.

דכולי עלמא
 כותים גירי אמת הן

All agree that the כותים are considered valid גרים, because they converted legitimately.

The second Braisa holds

מקשינן
הכאה לקללה

And since the כותים do not observe the Torah, they are אינו עושה מעשה עמך and therefore, regarding both

קללה והכאה
אינו מצווה

The first Braisa holds

לא מקשינן
הכאה לקללה

And therefore, only regarding, קללתו אינו מצווה
 But regarding הכאתו מצווה

The Gemara says that this is not necessarily so.

Perhaps, all agree that

לא מקשינן הכאה לקללה
 And regarding הכאה

אינו עושה מעשה עמך
חייב

And the Machlokes is as follows

The second Braisa holds

כותים
גירי אריות הן

The כותים are considered non-Jews, because they converted under duress.

Therefore,
אינו מצווה על הכאתו

The first Braisa holds

כותים
גירי אמת הן

The כותים are considered valid גרים, because they converted legitimately.

Therefore,
מצווה על הכאתו